

Friluftsrådet

danmarks
økologiske
jordbrugsfond

Danske
Vandværker

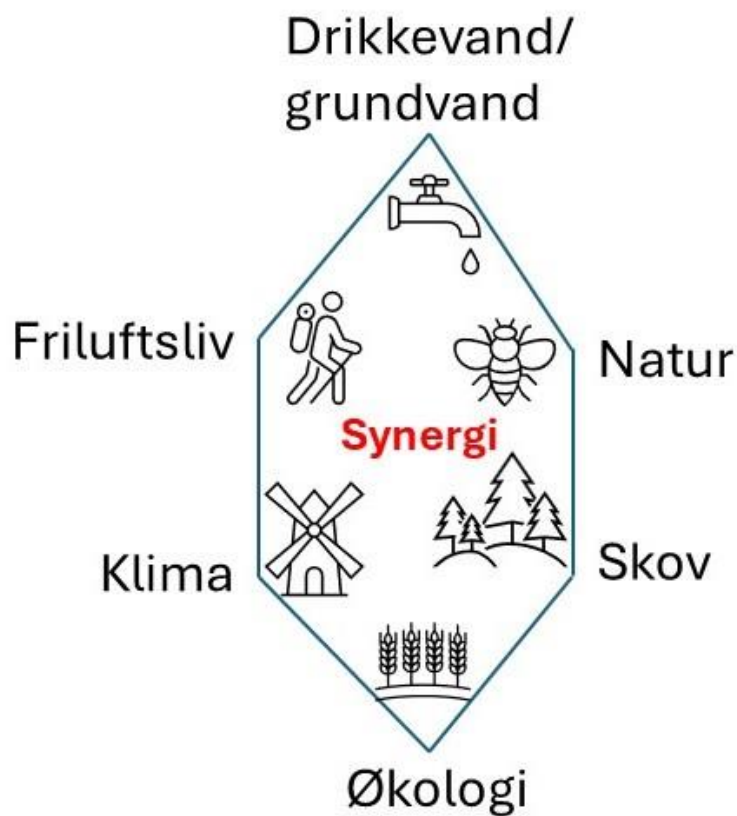
DANVA

Danmarks
Naturfredningsforening

ØKOLOGISK
LANDSFØRENING

Grundvandsparker - det blågrønne samarbejde

Grundvandsparker – ”det blågrønne samarbejde” med: Drikkevand, natur, friluftsliv, skov, økologi og klima.

Grundlaget for et samarbejde mellem organisationerne: DANVA, Danske Vandværker, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, Økologisk Landsforening og Danmarks Økologiske Jordbrugsfond

- *Vores drikkevand og grundvand indeholder mange steder kemikalier. Samfundet bliver påvirket, og det er dyrt at rense drikkevand.*
- *Naturen er i tilbagegang, vi står midt i klimaforandringer.*
- *Befolkningen ønsker rent drikkevand, plads til mere natur og økologi samt bedre plads til friluftsliv.*

Vi skal som samfund give drikkevandet og naturen en stemme. Og det haster. Store grønne organisationer og de danske vandforsyninger kræver derfor hurtig handling af Folketinget.

40 års politik med at beskytte grundvand og drikkevand har slået fuldstændig fejl. Paradigmet for beskyttelse af drikkevandsdannelsen har været forkert. Milliarder er brugt på kostbar kortlægning uden afgørende handling.

Vores børn og de kommende generationer skal have rent drikkevand og natur at færdes i. Vores land er lille, og vi skal slå flere fluer med et smæk. Der er god samfundsøkonomi i at fremtidssikre drikkevandet og kombinere beskyttelsen af grundvandet med andre hensyn.

Forsyningsikkerhed af drikkevand alle dage året rundt er afgørende for bl.a. erhvervslivet, fødevarerbranchen, sundhedsvæsenet, grøn omstilling, landbruget og danskernes liv. Rensning af drikkevand er både dyrt, energikrævende og ikke altid praktisk gennemførligt. En permanent beskyttelse af vores drikkevand er den bedste og billigste løsning for samfundet og hermed for vandforbrugerne.

Grundvandsparkerne er så vigtige, at det skal være et statsligt anliggende at stå for udpegningen. Grundvandsparker er de grundvandsdannende områder, hvor der ikke fremover må foregå aktiviteter og anvendes stoffer, der på nogen måde kan true dannelsen af det rene grundvand.

Med grundvandsparker kan vi sikre drikkevandet til fremtidige generationer, give plads til naturen, understøtte biodiversitet, fremme økologisk produktion, bidrage til klimaløsninger og skabe flere muligheder for befolkningen til at færdes i naturen.

Vi opfordrer Folketing og regeringen til at træffe langsigtede beslutninger. Regeringsgrundlaget indeholder allerede et mål om at beskytte op imod 200.000 ha grundvandsdannende områder for fremstilling af drikkevand.

Det er på tide at give drikkevandet og naturen en stemme og at kæde dette mål sammen med andre vigtige samfundsmæssige hensyn.

Den fælles pressemeddelelse fra 6. juni 2024

Folkelige organisationer og vandbranchen - det haster med Grundvandsparker!

Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, Økologisk Landsforening, Danmarks Økologiske Jordbrugsfond, DANVA og Danske Vandværker er gået sammen om fælles udmelding: Opret Grundvandsparker i ca. 200.000 ha sårbare områder med behov for drikkevandsbeskyttelse og skab mere plads til natur, friluftsliv og økologisk jordbrug.

Folkelige organisationer og vandbranchen slår sig sammen om beskyttelse af drikkevandet ved at få politikerne til at oprette grundvandsparker. Over halvdelen af alle drikkevandsboringer er påvirket af miljøfarlige stoffer. Foto: Colourbox

De folkelige organisationer bag denne udmelding har op mod halvdelen af den danske befolkning som medlemmer. Den fælles udmelding er et kraftigt signal om, at der er stor folkelig opbakning til forslaget. Og det haster med en bedre beskyttelse af drikkevand og at sikre bedre levevilkår for naturen og mennesker. 80% af det unge drikkevand er allerede nu påvirket af pesticidrester og i 40% af prøverne er forekomsten højere end grænseværdien.

Regeringsgrundlaget indeholder allerede et mål om at beskytte op imod 200.000 ha. sårbare drikkevandsområder. Det er på tide at handle og kæde målet sammen med andre hensyn. De samarbejdende organisationer har på basis af data fra Miljøministeriet og Aarhus Universitet udarbejdet et danmarkskort, der viser, hvor i landet, der er mulighed for samtidig at beskytte drikkevandsområder, øge arealet med økologisk jordbrug, give mere plads til biodiversiteten og opnå bedre adgang til naturen for befolkningen.

Loven om beskyttelse lige rundt om boringerne er netop stemt igennem i Folketinget. Det giver et forbud imod erhvervsmæssig brug af pesticider fra årsskiftet. Men det er langt fra nok til at sikre mod den stigende påvirkning af miljøfarlige stoffer. Samfundet er også nødt til at beskytte de strategisk vigtige områder, der sikrer forsyningen af rent drikkevand.

Grundvandsparker haster

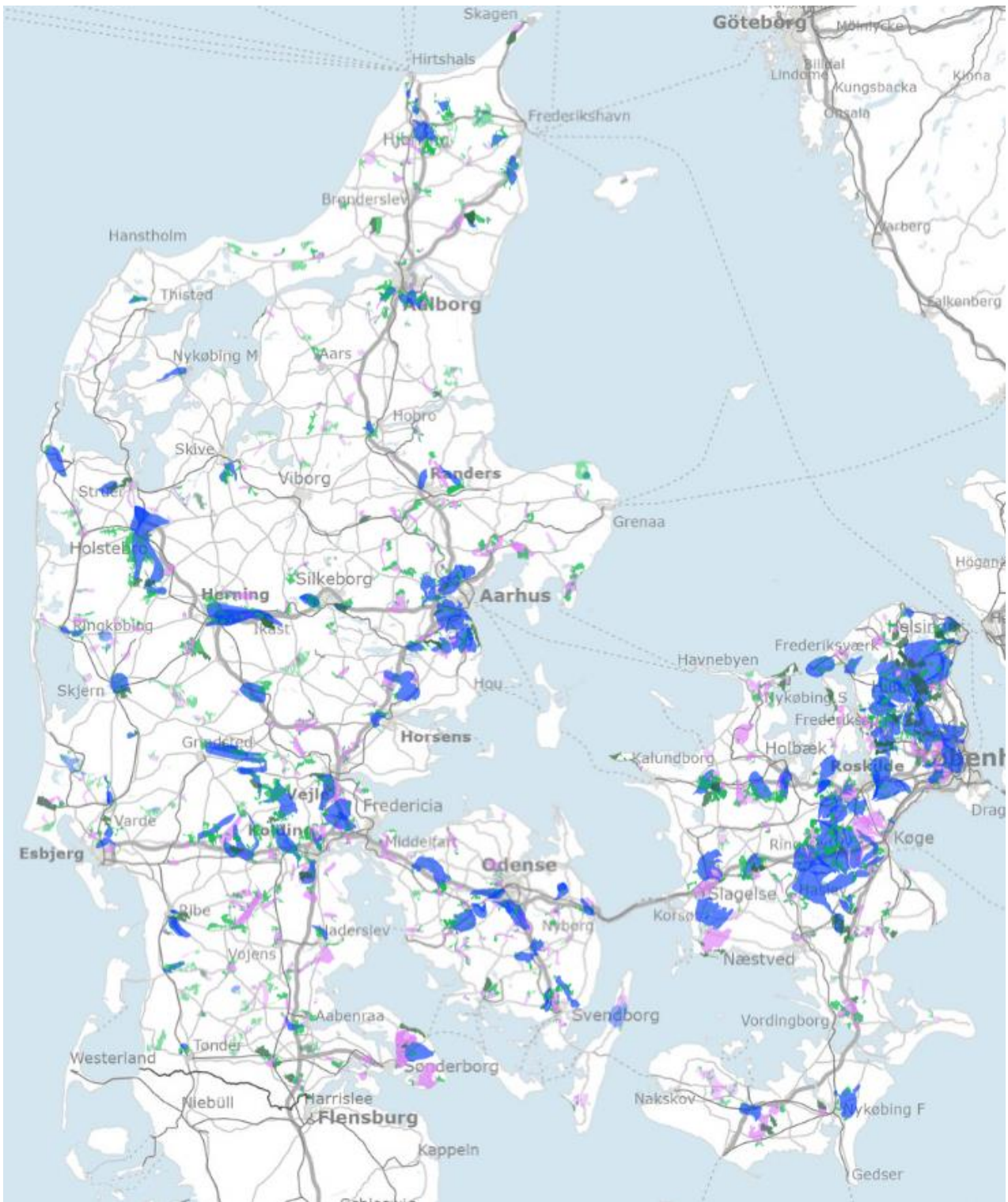
DANVA og Danske Vandværker mener samstemmende:

”Vi er glade for, at der mellem grønne organisationer og vandbranchen er et sammenhold om, at vi må og skal have en bedre beskyttelse af vores grundvand og drikkevand. På lang sigt er det også langt den billigste løsning for samfundet at sikre en permanent beskyttelse. Rensning er både dyrt, energikrævende og ikke altid praktisk gennemførligt”, siger Carl-Emil Larsen, direktør i DANVA og Susan Münster, direktør i Danske Vandværker.

”Vi ser et kæmpe potentiale i både at beskytte grundvand og drikkevand og samtidig skabe mere natur og plads til friluftsliv. Det kræver, at vi udnytter synergien i arealer, der kan anvendes til flere formål. Derfor opfordrer vi sammen med andre grønne organisationer til, at en indsats for renere drikkevand også giver mere natur og bedre muligheder for at flere kan få naturen helt tæt på i hverdagen” siger Winni Grosbøll, direktør i Friluftsrådet

Organisationerne arbejder i fællesskab på at kortlægge de konkrete muligheder for at etablere grundvandsparker med disse mangeartede formål og fremhæver, det også rummer plads til landbrugsdrift, når blot det er økologisk. Målet er at sikre politisk opbakning til hurtigt at få udpeget og beskyttet parkerne i hele landet - til glæde for drikkevand, natur og befolkningens rekreative muligheder og regeringens mål om en fordobling af det økologiske landbrugsareal.

”Det blågrønne Danmarkskort” – et potentiale for multifunktionel arealanvendelse

Kortet viser de steder i Danmark, hvor der på baggrund af eksisterende GIS-kort kan opnås:

- Beskyttelse af væsentlige grundvandsdannende områder, der skal bruges til drikkevand (indvinding på 100.000-500.000 m³/år og > 500.000 m³/år)
- Forbedret biodiversitet, mere natur, friluftaktiviteter, samt klimaløsninger (potentielle naturområder (Aarhus Universitet) større end 20 ha skal ligge indenfor/skære indvindingsoplandene)
- Kortet viser et specifikt scenarie, hvor de oppumpede vandmængder fra 2023 afgør, hvornår et indvindingsområde indgår i udpegningen af arealer. Et scenarie, hvor man havde anvendt indvindingsstilladelser som grundlag for udpegningen, ville have vist et andet resultat – med formentlig større arealer

Kortet er dannet ud fra offentligt tilgængelige oplysninger fra:

- GEUS
- Miljøministeriet
- Aarhus Universitet
- Beregnet: max 3 km til befolkningskoncentrationer på over 2000 indbyggere.

Eksempler på grundvandsparker og multifunktionel arealanvendelse

I det følgende er vist illustrative eksempler rundt omkring på eksisterende indsatser i områder med indvinding af grundvand til vandforsyning, hvor der arbejdes aktivt med multifunktionel arealanvendelse. Det bemærkes, at der også andre steder i landet arbejdes med lignende projekter, eksempelvis i Silkeborg og i Kalundborg.

VandCenter Syd: Elmelund Skov

Elmelund Skov vest for Odense er med sine godt 400 hektar Odense Kommunes største skov og et af de største danske skovrejsningsprojekter i nyere tid. Skoven er skabt i et partnerskab mellem VandCenter Syd, Naturstyrelsen og Odense Kommune og er bl.a. rejst med henblik på at beskytte en vigtig grundvandsressource.

Elmelund Skov er således beliggende indenfor det grundvandsdannende opland til to kildepladser, hvor VandCenter Syd har tilladelse til at indvinde 3 mio. m³ grundvand om året, hvilket svarer til næsten en tredjedel af VandCenter Syds samlede produktion af drikkevand. Men skoven tjener også mange andre formål end grundvandsbeskyttelse. Skoven er selvsagt et grønt åndehul for Odenses borgere og giver rige muligheder for rekreativ udfoldelse. Dertil kommer at skoven bidrager til mindsket udvaskning af næringsstoffer til Odense Fjord, binder en masse CO₂ og skaber grundlag for mere natur og biodiversitet i et landskab, hvor det er en mangelvare.

Parterne bag skovrejsningsprojektet har hidtil brugt ca. 130 mio. kr. på arealerhvervelser og anlæg af skoven. En stor del af omkostningerne er hidtil blevet båret af VandCenter Syd, der i henhold til

skovrejsningsaftalen medfinansierer arealerhvervelser med mellem 65 og 75 %. De resterende erhvervelsesomkostninger samt udgifter til anlæg af skoven er blevet afholdt af Naturstyrelsen og Odense Kommune. For Naturstyrelsens vedkommende med et stort bidrag fra Jagttegnsmidler. For Odense Kommunes vedkommende med ekstern finansiering fra Fjernvarme Fyn (som til gengæld modtager flis fra skoven) og Growing Trees Network. Det forventes, at Elmelund Skov vil blive endnu større i fremtiden i takt med, at der erhverves yderligere arealer til skovrejsning indenfor projektområdet.

Udover medfinansiering af skovrejsning har VandCenter Syd også indgået aftaler om pesticidfri drift med flere lodsejere i området omkring Elmelund Skov med henblik på at beskytte den vigtige grundvandsressource i området. Via denne indsats er det lykkedes at beskytte yderligere 50 hektar i form af dyrkningsaftaler om pesticidfri drift. Til dato er der således via skovrejsning og dyrkningsaftaler blevet beskyttet et areal på i alt 450 hektar i området. Denne indsats er gennemført over en periode på mere end to årtier startende i 2001, da skovrejsningsaftalen om Elmelund Skov blev indgået.

Aarhus Vand: Drikkevandsdannende områder i Aarhus Syd

Vandværkerne i Aarhus arbejder sammen med Naturstyrelsen og Aarhus Kommune om at beskytte de væsentligste drikkevandsdannende områder i den sydlige del af Aarhus gennem

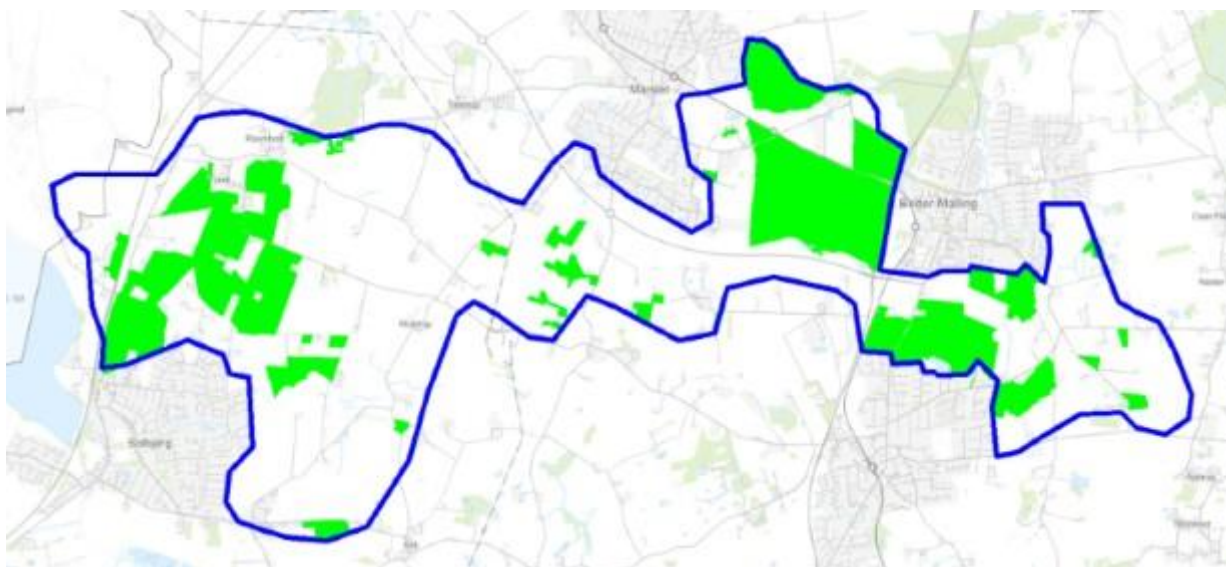
oprettelse af ny skov og natur. Vandværkerne planlægger at beskytte indvindingen til 5 vandværker, der tilsammen har tilladelse til at indvinde 3 mio. m³ årligt.

Ud over at beskytte drikkevandsforsyningen til ca. 30.000 husstande i den sydlige del af Aarhus, skal projektet sikre adgang til rekreativ natur til aarhusianerne, biodiversitet, næringsstof tilbageholdelse til vandmiljøet, klimatilpasning samt CO₂ fangst.

400 ha er allerede beskyttet eller planlagt beskyttet gennem skov og natur, og der planlægges nye jordfordelinger i den vestlige del af området i den kommende tid, for at købe eller bytte jord til projektet. Der tilbydes desuden aftaler til lodsejere om at lave deres egne natur- og skovprojekter i området.

Vandværkerne regner med at vandværkernes omkostningerne vil være ca. 80 mio. kr. for at komme i mål. Projektet vil beskytte 3 mio. m³ drikkevand årligt, og fordeles omkostningen til forbrugerne af disse 3 mio. m³ drikkevand vil den være af størrelsesordenen 250 kr./år i 10 år hos en husstand, der bruger 100 m³ årligt.

Det forventes, at Aarhus Kommune i kommuneplanen for 2025 vil udpege væsentlige dele af de drikkevandsdannende områder som vand- og naturparker. Aarhus Kommunes byråd har besluttet, at der med realiseringen af vand- og naturparker skal ske en omdannelse af ca. 4.000 ha landbrugsjord til ny natur, skov og hvor der samtidig sikres en høj grad af biodiversitet. Herudover skal udpegningen omfatte eksisterende skov og naturområder, så der med udpegning og efterfølgende realisering skabes 10-12 større sammenhængende parker, der i alt omfatter ca. 8.000 ha. Udpegningen af vand- og naturparker skal sikre den fremtidige grundvandsforsyning, skabe ny og mere sammenhængende natur og skov, bynære friluftsmuligheder, tilbageholdelse af næringsstoffer til vandmiljøet, samt medvirke til kommunens klimasikring og målsætninger om CO₂ neutralitet i 2030.

De drikkevandsdannende områder er vist med blå streg, skov- og naturområder (nuværende og planlagte) er vist med grøn skravering

Hjørring Vandselskab: Grundvandspark Vinstrup

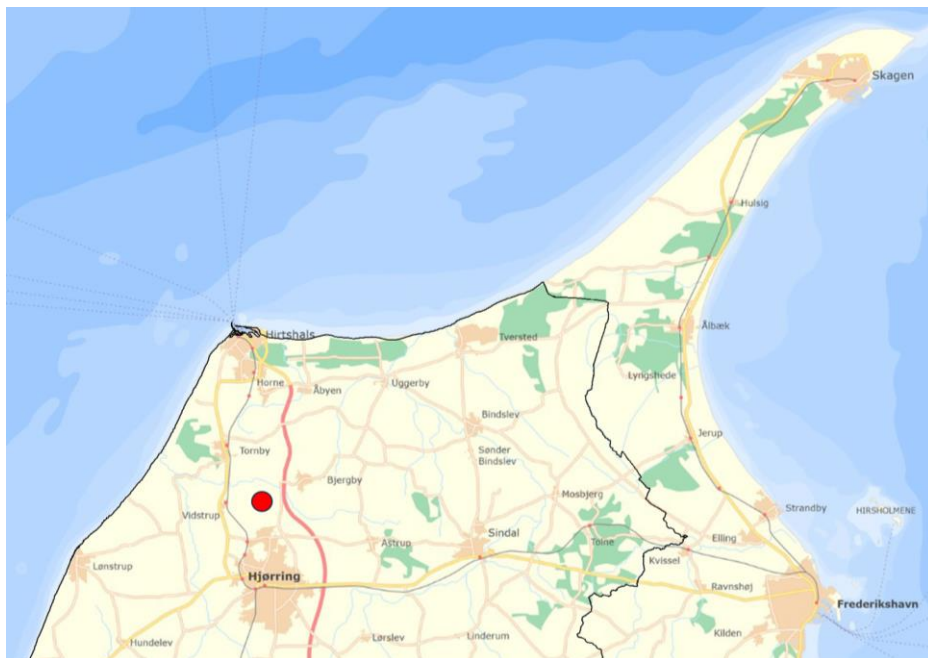
Grundvandspark Vinstrup er beliggende umiddelbart nord for Hjørring. Det centrale område med en partikeltransport tid på 50 - 75 år andrager 123 ha.

Der indvindes ca 1,2 mio m³/år til Hirtshals Vandværk Vest.

For nuværende er ca. 70 % af arealet erhvervet af Hjørring Vandselskab A/S og forpagtet ud til økologisk græsningslandbrug uden jordbehandling.

Multifunktionalitet: Området er bynært og kan på sigt udvikles til nærrekrativt område for Hjørring. Der er eksisterende natur i området og på sigt kan der udvikles natur på ca 1/3 af arealet, mens der kan være mulighed for delvis skovrejsning på den øvrige del. En del af området er udpeget til lavbundsarealer som kan tages ud af drift.

Pris: Prisen andrager 0,75 kr pr produceret m³ vand fra området, før fradrag for ikke-kapitaliserede værdier som klimainsats i form af lavbundsprojekt og klimaskov, rekreativ værdi, biodiversitet m.m. Et forsigtigt bud på en endelig pris vil være i størrelsesordenen 0,35 kr/m³. Heri er ikke indregnet fremtidige sparede udgifter til avanceret vandbehandling og/eller etablering af nye kildepladser med tilhørende ledningsanlæg.

Hjørring Vandselskab: Grundvandspark Astrup

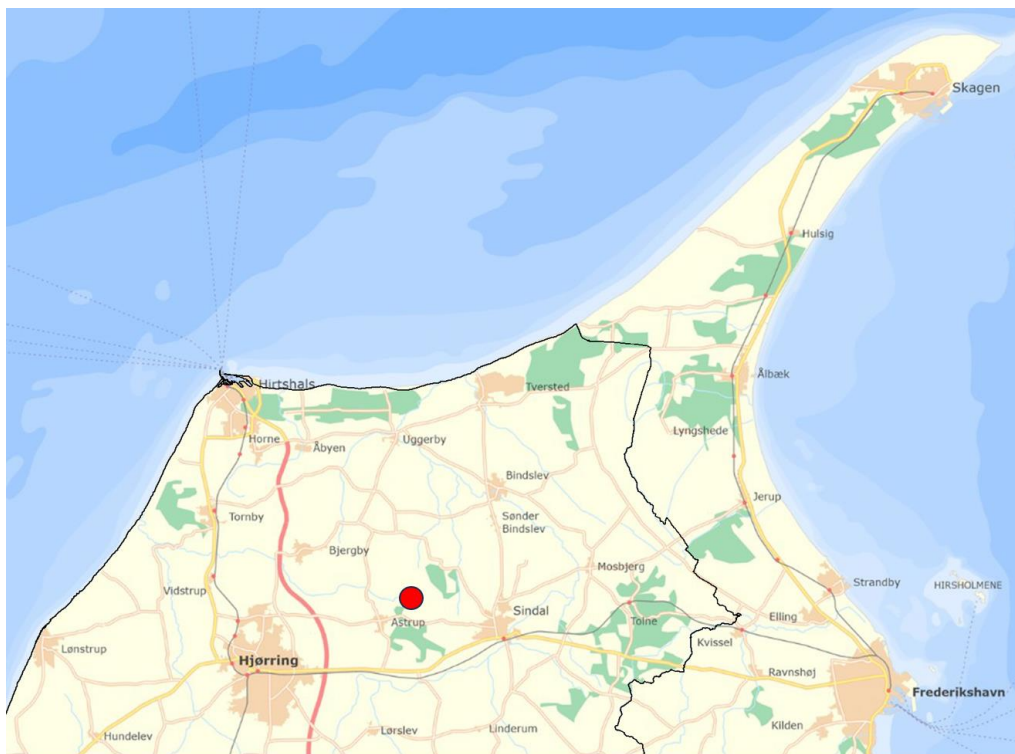
Grundvandspark Astrup er beliggende øst for Hjørring. Det centrale område med en partikeltransport tid på 50 - 75 år andrager ca. 100 ha. Området er en helt ny kildeplads som først er under etablering nu. Den samlede anlægspris for kildepladsen excl. arealerhvervelser og erstatning for indskrænkning i arealanvendelsen andrager ca. 21 mio kr.

Der er en midlertidig vandindvindingstilladelse på 0,7 mio m³/år, men det forventes produktionen kan øges til 1,2 mio m³/år til Hirtshals Vandværk Vest.

For nuværende er samlet set ca 70 % af arealet dels erhvervet af Hjørring Vandselskab A/S, dels indgået aftaler om grundvandsbeskyttelse gennem rådighedsindskrænkning.

Multifunktionalitet: Området ligger tæt på landsbyen Astrup og kan på sigt udvikles til nærrekreativt område for Astrup. Der er eksisterende natur i området, og der er et betydeligt potentiale for udvikling af mere natur i området. Klimaskovfonden er søgt om støtte til skovrejsning på et mindre område. Desuden er der aftalt opstart af et mindre naturprojekt med lokale ildsjæle. Lokalbefolkningen i Astrup inviteres ind til at være med til at udvikle området.

Pris: prisen andrager ca 0,7 kr pr produceret m³ vand fra området, før fradrag for ikke-kapitaliserede værdier som klimainsats i form af lavbundsprojekt og klimaskov, rekreativ værdi, biodiversitet m.m. Et forsigtigt bud på en endelig pris vil være i størrelsesordenen 0,35 kr/m³. Heri er ikke indregnet fremtidige sparede udgifter til avanceret vandbehandling og/eller etablering af nye kildepladser med tilhørende ledningsanlæg.

HOFOR: Det multifunktionelle Vand- og Naturprojekt Solrød Bæk

Mere skov og dyreliv, sti mellem Havdrup og Solrød Landsby, beskyttelse af byerne mod oversvømmelser, beskyttelse af grundvandet og nye naturoplevelser for borgerne. Der er flere store fordele ved Vand- og Naturprojekt Solrød Bæk. Det planlagte projekt i Solrød Kommune kan blive til et stort rekreativt naturområde på 140 hektar med masser af muligheder for friluftsoplevelser. Samtidig beskytter det Havdrup og Solrød Landsby mod oversvømmelser og grundvandet mod forurening.

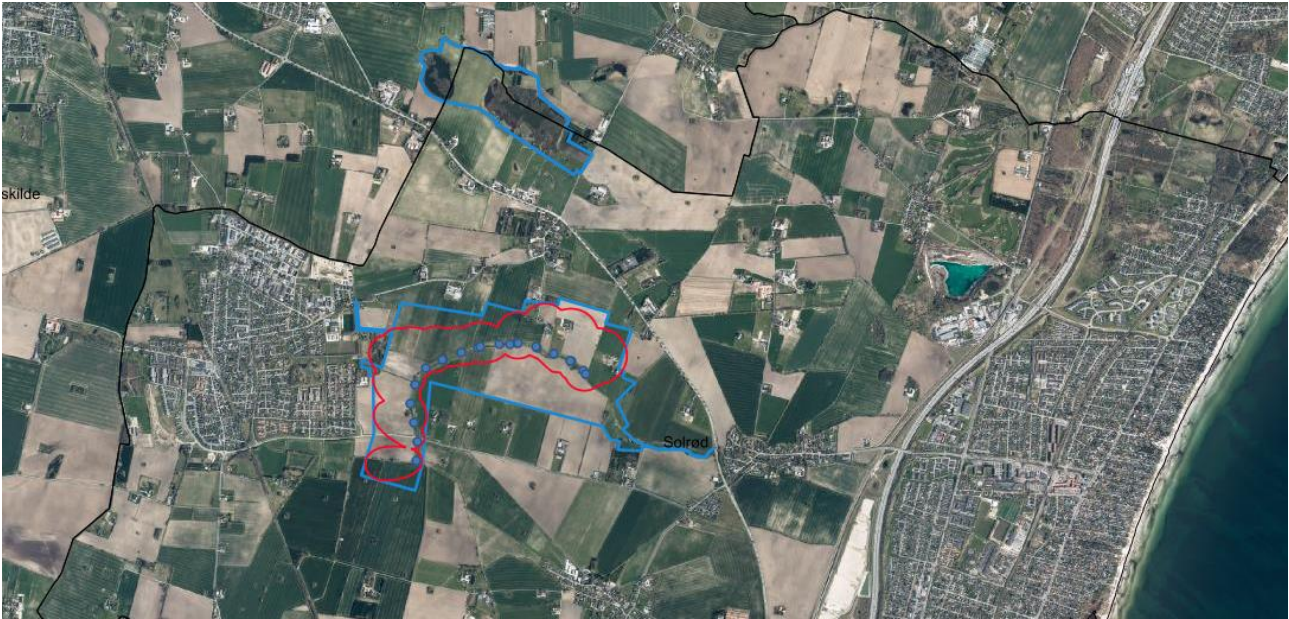
I 2023 indgik de fire samarbejdspartnere i projektet, Solrød Kommune, KLAR Forsyning, Naturstyrelsen og HOFOR, en aftale om finansiering af projektet på i alt 40 millioner kroner. Derudover har Solrød Kommune opnået tilsagn fra Landbrugsstyrelsens pulje til en multifunktionel jordfordeling, som nu er i gang.

Da projektområdet ligger i BNBO ønsker flere af lodsejerne en omfordeling af arealerne, så de får byttet jorden inden for BNBO-udpegningerne ud med jord, der ikke er berørt af udpegningen. Naturstyrelsen overtager ejerskabet og forvaltningen af jorden og beplanter den til gavn for biodiversiteten, de lokales rekreative friluftsmuligheder og beskyttelse af grundvandet. Nogle lodsejere ønsker også at beholde jorden og indgå en frivillig aftale med HOFOR om pesticidfri drift.

HOFOR har Havdrup Kildeplads, som ligger i hjertet af projektområdet ved Solrød Bæk, hvor der årligt kan hentes 2,5 millioner m³ grundvand op der skal beskyttes. KLAR Forsyning står for en anden del af projektet, som går ud på at beskytte Havdrup og Solrød Landsby mod oversvømmelser. Der vil blive skabt 10-15 hektar ny natur, mose og enge, som kan tilbageholde regnvandet, inden det løber ud i Solrød Bæk. Det vil styrke dyre- og plantelivet i området til stor gavn for alle dem, der kan lide at bruge naturen rekreativt.

Fakta:

Læs mere om projektet [her på Solrød Kommunes hjemmeside](#).

Kortet viser projektområdets afgrænsning (blå linjer) og BNBO (røde linjer)

Aalborg Forsyning: Grundvandsbeskyttelse syd for Aalborg – Aalborg Forsynings kildepladser (Kongshøj, Vissegaard, Brunsted og Engkilde)

Vandværkerne i Aalborg Kommune samarbejder om grundvandsbeskyttelse i flere vandsamarbejder. Foreningen Grundvandssamarbejde Aalborg, som Aalborg Forsyning er en del af, har pt. beskyttet ca. 620 ha i indvindingsoplandene til Kongshøj, Vissegaard, Brunsted og Engkilde Kildepladser, markeret med orange flade på kortet herunder.

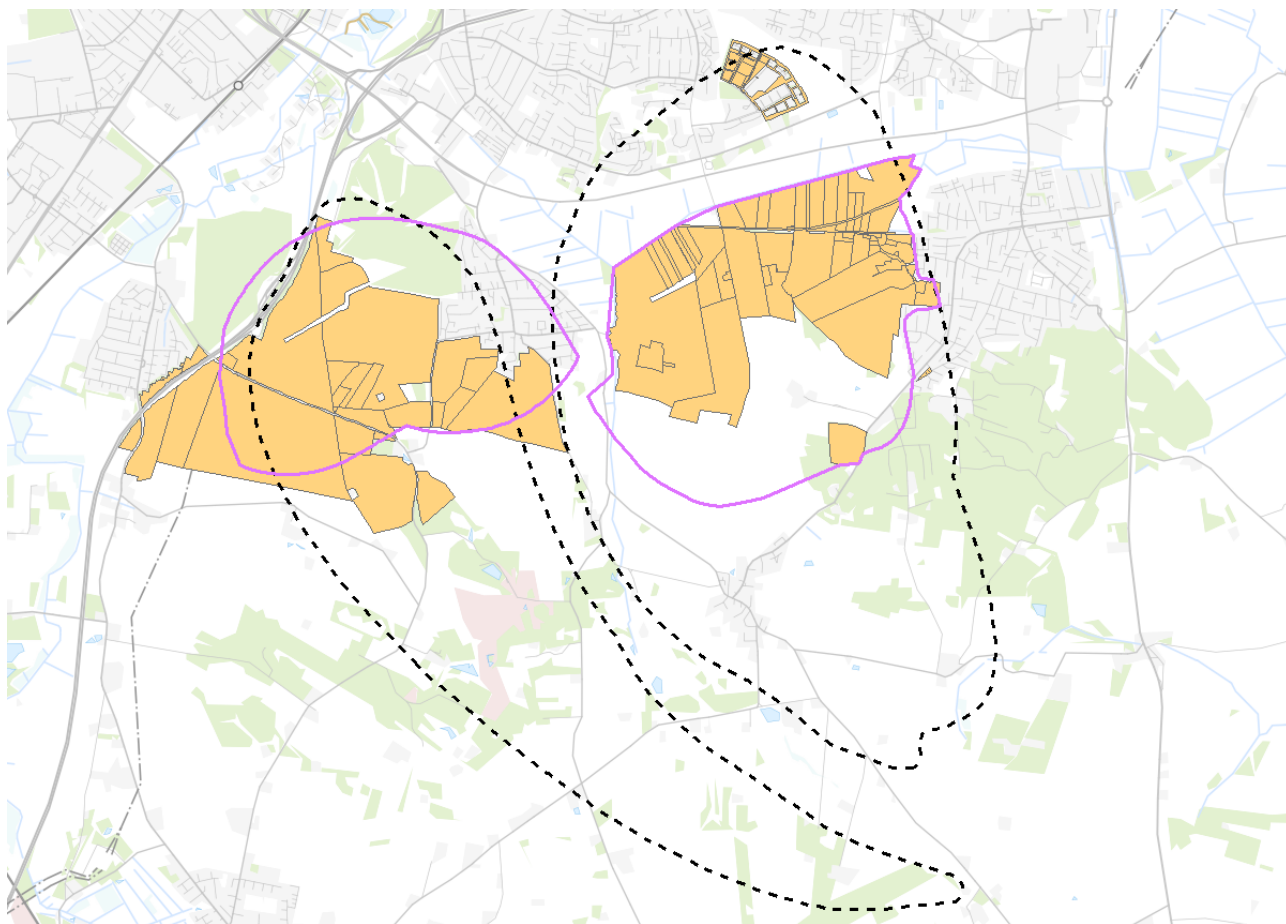
I Aalborg Kommunes indsatsplaner er der udpeget ”Sårbare nærzoner”, hvor vandværkerne skal sikre grundvandsbeskyttelse via frivillige aftaler med ejerne. Disse hjemmelsområder er vist med pink linje på kortet og udgør i det konkrete område ca. 830 ha. Såfremt det ikke er muligt at indgå aftaler, pålægges restriktionerne af Aalborg Kommune. Det er dog Aalborg Forsynings vurdering, at det er nødvendigt at beskytte større områder, idet nitratinholdet i vores primære magasiner alle vil overskride grænseværdien for nitrat i drikkevand inden for en kortere periode. De områder, Aalborg Forsyning mener er nødvendige at beskytte, er 100 års partikel-transport, vist med sort stiplede linje på kortet.

100 års-partikel-transportudpegningen udgør 2.100 ha i det konkrete område og vil beskytte indvindingen af 4,3 mio. m³ pr år. Beskyttelsen kan ske via frivillige aftaler eller pålæg, hvor ejerne beholder jorden eller hvor 3. part (fx Aalborg Kommune, Naturstyrelsen eller andre) kan købe jorden med deklarationer på. Det er muligheder som alle benyttes i dag. Fremover kan det dog vise sig at være mere hensigtsmæssigt, at Aalborg Forsyning selv køber jorden, som forsyningen anser som en integreret del af produktionsanlægget.

Etablering af grundvandsparker giver Aalborg Forsyning en høj investeringssikkerhed, der er helt i tråd med hensigten med den økonomiske regulering af vandsektoren, idet beskyttelsen af hele indvindingsoplandet vil sikre dels lave og stabile priser, men samtidig også sikre vand med en høj sundheds- og miljømæssig kvalitet, der tager hensyn til forsyningsikkerheden, klimaet og naturen.

Målet med indsatsplanerne, der pt. danner baggrund for grundvandsparkerne i Aalborg er, at de skal sikre rent drikkevand på en bæredygtig måde. Men det er oplagt, at grundvandsparkerne også ses som en CO2-fanger og mulighed for øgede rekreative muligheder for borgerne samt give mulighed for mere biodiversitet og skov, gerne ”Savanneskov, med langt mellem træerne, så grundvandsdannelsen er størst mulig. Dog med den sikkerhed indbygget, at naturen ikke må komme til at hindre den fortsatte og eventuelle udvidelse af indvindingen fra området.

Der opkræves pt. 1,50 kr. pr solgt m³ vand til grundvandsbeskyttelsen hos Aalborg Forsyning. Til sammenligning koster det omkring 6-10 kr. pr m³ at rense vandet.

Figur 1 Aalborg Forsynings kildepladser Kongshøj, Vissegaard, Brunsted og Engkilde. Den nuværende hjemmel til beskyttelse, med baggrund i kommunens indsatsplaner, er vist med pink fuld optrukket streg. Områder der er beskyttet med tinglyste deklarerationer, enten frivilligt eller pålagt, er vist med orange flader. Det område som Aalborg Forsyning mener er nødvendigt at beskytte svarer til 100 årsoplandet, som er vist med en sort stiplede linje.

Vandsamarbejde Mors

Alle øens 28 almene vandforsyninger er gået sammen på Mors med det formål at etablere grundvandsparker, som er friholdt fra aktiviteter, der kan forurene grundvandet, herunder brug af pesticider og andre forurenende stoffer, der risikerer at havne i det grundvand, de skal bruge til drikkevand.

Grundvandsparkerne skal være til rådighed for vandværkerne, så de kan flytte derhen, enten hvis vandkvaliteten i deres nuværende borer ikke kan overholde kvalitetskravene, eller hvis de med det samme vil drage nytte af de fordele, der er, ved at flytte sammen i et allerede beskyttet område.

Fordelene ved at flytte sammen på en fælles kildeplads er mange, for eksempel vil der være færre udgifter for det enkelte vandværk til drift og vedligehold af vandforsyningsanlægget og ledningsnettet, og der vil også være færre udgifter til vandanalyser, fordi vandværkerne kan deles om disse.

Grundvandssamarbejdet er nyt, og næste skridt er at få udpeget disse fremtidige grundvandsparker, et arbejde Vandsamarbejde Mors er i fuld gang med. Når grundvandsbeskyttelsen og de multifunktionelle tiltag er på plads, vil der blive etableret forskellige ønskede tiltag f.eks. skovrejsning, blomsterbrak, parker, legepladser, vandrestier, cykelstier, lysåben natur med afgræsning med videre.

Foreningen vandsamarbejdet i Sønderborg Kommune: Oksbøl Skov, Nordals

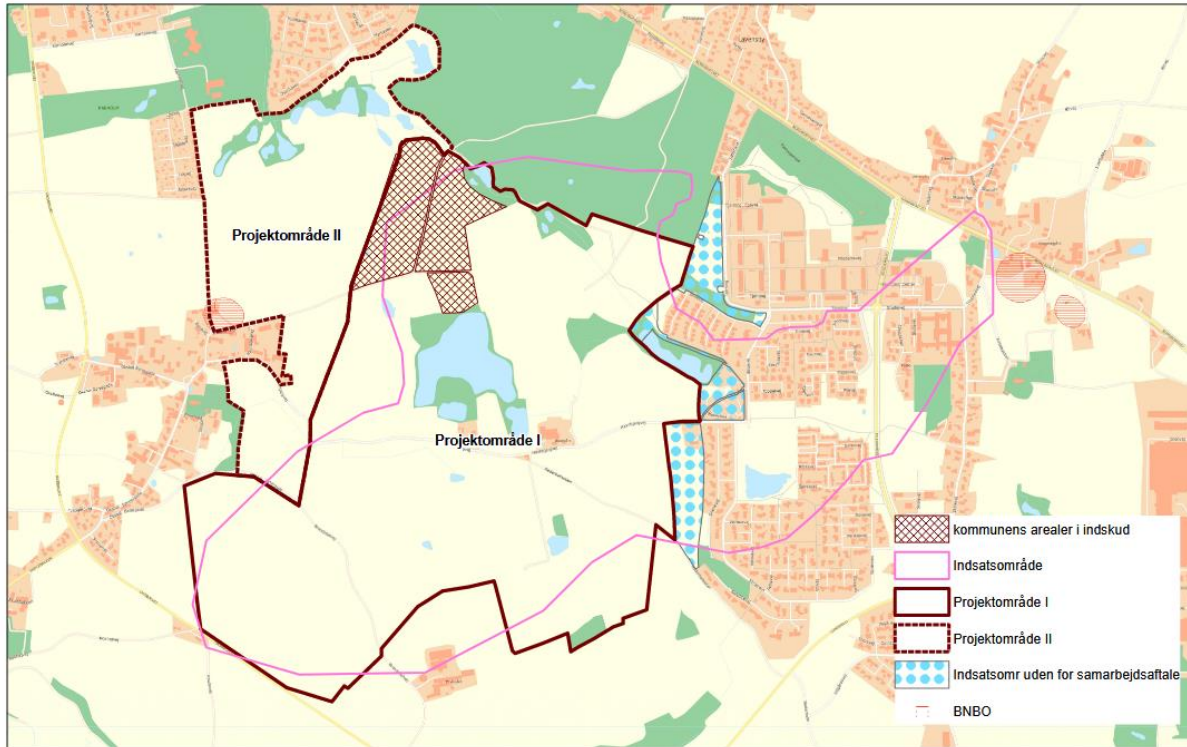
I 2016 indgik vandsamarbejdet sammen med Kommunen og Naturstyrelsen en aftale om samarbejde omkring sikring af Nordals vigtigste vandindvindingsområde.

De tre parter har i fællesskab bidraget økonomisk til at realisere projektet. Sønderborg Kommune og Naturstyrelsen har bidraget med hver 40 procent af jordkøbet, mens Vandsamarbejdet i Sønderborg Kommune har bidraget med 20 procent. Derudover har Naturstyrelsen stået for tilplantningen og vil som grundejer stå for driften af skoven fremover.

Projektområdet omfatter 130 ha hvoraf ca. 100 ha bliver til skov, mens resten af området primært etableres som åbne græsfællede og vådområder.

De første træer i Oksbøl skov blev plantet i foråret 2018, og der er sideløbende arbejdet på etablering af skovens infrastruktur, dvs. stier, hegning og faciliteter. Forud for dette arbejde har der været række borgermøder, hvor lokale borgere har kunnet komme med ideer og ønsker til skovens indretning.

Projektområde

0 250 500 1.000 Meters

1:10.000

Opsamling

Sammenlægningen af forskellige GIS-lag som vist på kortmaterialet tydeliggør, at der er oplagte muligheder for både at beskytte vigtige indvindingsområder for fremstilling af rent drikkevand, få større naturområder og hermed flere rekreative muligheder tæt på områder med en vis eller stor befolkningstæthed.

Grundvandsparker i sådanne ofte bynære områder med deres indhold af nuværende eller kommende natur og det tilhørende potentiale for friluftsjntresser og klimatiltag supplerer oplagt ønsket om i mere befolkningstynde områder at udlægge beskyttet eller strengt beskyttet natur.

I grundvandsparkerne er udgangspunktet, at aktiviteter og brug af kemikalier, som kan true grundvandstruende arealer og hermed den stedlige forsyning af drikkevand fremover ikke er tilladt.

De foregående eksempler viser, at etableringen af grundvandsparker allerede er i fuld gang rundt om i landet og med stor fokus på multifunktionel arealanvendelse – trods ofte betydelige vanskeligheder med bl.a. at erhverve tilstrækkelige arealer gennem frivillige aftaler – og en ofte tung administrativ proces!

Miljøstyrelsen er med udgangspunkt i Fyn pt. i gang med at kortlægge væsentlige grundvandsdannende områder for indvinding af drikkevand. Det er tanken, at kortlægningen over en 3-årig periode skal omfatte hele landet.

Grundvandsparker bør tænkes sammen med andre arealønsker, jf. regeringsgrundlagets målsætning om bl.a. rejsning af 250.000 ha ny skov. Miljøstyrelsens kortlægning bør således oplagt suppleres med en ditto kortlægning af potentialer for natur, friluftsjntresser, økologisk landbrug, skov og klimatiltag, jf. det blågrønne samarbejde.

Og der må samtidig ske en tilpasning af lovgivning og administration for at understøtte etableringen af grundvandsparker bedst muligt. For at fremme de øvrige samfundsmæssige mål indenfor natur, fritid og klima bør der oprettes en statslig støtteordning, der kan fremme sådanne mål bedst muligt.

Herved opnås der samfundsmæssigt set størst mulige gevinster, når der skal opnås en permanent beskyttelse af grundvandsdannende områder for indvinding af grundvand til drikkevandsformål – dvs. grundvandsparker.

Flere fluer med et smæk! En god løsning for drikkevandet, naturen, økologien, friluftslivet, klimaet og samfundsøkonomien. Den blågrønne løsning haster!